
Vergaderjaar 2021–2022

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

DJ

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 september 2021

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda van de Eurogroep en Ecofinraad 4 en 5 oktober 2021 a.s. in Luxemburg. Ik ben voornemens deel te nemen aan deze vergaderingen.

Het is mogelijk dat nog punten worden toegevoegd aan de agenda of dat bepaalde onderwerpen worden afgevoerd of worden uitgesteld tot de volgende vergadering.

De Minister van Financiën,
W.B. Hoekstra

Geannoteerde agenda Eurogroep en Ecofinraad 4 en 5 oktober 2021

Eurogroep

Reguliere samenstelling

Gedachtewisseling over de macro-economische en budgettaire ontwikkelingen in de eurozone en de beleidsvooruitzichten

Document: n.v.t.

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

De Eurogroep zal van gedachten wisselen over de economische situatie in de eurozone waaronder de energieprijzontwikkeling, die de inflatie beïnvloedt. In de Eurogroep en Ecofinraad is sinds het uitbreken van de COVID-19-crisis reeds meermaals gesproken over de economische gevolgen van de COVID-19-crisis en de impact hiervan op lidstaten.

Indien er sprake is van voldoende economisch herstel in lidstaten, is het van belang dat deze lidstaten de steun voor hun economieën om de gevolgen van de crisis te mitigeren, tijdig afbouwen. Tegelijkertijd moet het vroegtijdig intrekken van steun worden vermeden, vanwege het procyclische effect dat dit kan hebben. Om de houdbaarheid van overheidsfinanciën te waarborgen zal een terugkeer naar begrotingsdiscipline na de crisis noodzakelijk zijn. Daarnaast blijft het volgens Nederland van belang dat lidstaten aandacht besteden aan het versterken van hun economie om duurzame economische groei en weerbaarheid te vergroten. Bovenal is het cruciaal dat lidstaten structurele hervormingen implementeren die bijdragen aan economische groei en de veerkracht van de economie. De *Recovery and Resilience Facility* (RRF), die vereist dat lidstaten plannen opstellen voor zowel structurele hervormingen als investeringen, kan hiervoor een stimulans bieden.

Wisselkoersontwikkelingen ter voorbereiding van internationale bijeenkomsten

Document: n.v.t.

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

De Europese Commissie zal een presentatie geven van de ontwikkelingen op het gebied van de wisselkoers van de euro. De Eurogroep spreekt elk half jaar over wisselkoersontwikkelingen. De bespreking in de Eurogroep dient ter voorbereiding van internationale bijeenkomsten zoals de jaarvergadering van het Internationaal Monetair Fonds op 13–14 oktober en de G20-vergadering van Ministers van Financiën en presidenten van centrale banken op 12–13 oktober, waar tevens over de wisselkoersontwikkeling van de euro en andere valuta kan worden gesproken.

De euro verzwakte matig in nominaal effectieve termen tussen januari en augustus 2021. Onderliggend aan de waardevermindering van de euro lag een verzwakking ten opzichte van de Amerikaanse dollar, de Chinese renminbi, het Britse pond en enkele valuta's van opkomende markten. De appreciatie van de euro ten opzichte van de Japanse yen kon de dalende trend slechts gedeeltelijk compenseren. In reële effectieve termen was de euro echter stabiel, aangezien de inflatie in het eurogebied hoger was in vergelijking met handelspartners. Specifiek t.o.v. de dollar geldt dat de euro tussen januari en augustus met 2,7% in nominale waarde is gedaald.

Dit is te verklaren door het feit dat de Amerikaanse rente sterker steeg dan de rente in het eurogebied, als gevolg van een sterker herstel in de VS en stijgende inflatieverwachtingen in de VS. Factoren die traditioneel de neiging hebben om de dollar te verzwakken tijdens perioden van wereldwijd herstel (stijgende olieprijs, verminderde onzekerheid op de financiële markten) lijken tijdens deze periode een minder belangrijke rol te hebben gespeeld.

Wat de toekomst betreft zullen wisselkoersschommelingen waarschijnlijk afhangen van de economische vooruitzichten, de ontwikkelingen van de pandemie en de beleidsreacties daarop, evenals van inflatieverwachtingen. Nieuwe varianten van het COVID19-virus, verschillen in vaccinatiegraad en verschillen in beleidsondersteuning zullen de economische ontwikkelingen op mondiaal niveau grotendeels beïnvloeden. Voor zover deze factoren de bestaande verschillen in economische activiteit tussen regio's versterken, kunnen ze wisselkoersen beïnvloeden. Een verandering van de inflatieverwachtingen op middellange tot lange termijn zou ook een impact kunnen hebben op wisselkoersen via het effect op de relatieve renteontwikkelingen.

Stand van zaken van de implementatie van de eurozone prioriteiten in de herstel- en veerkrachtplannen en lessen uit de Europese reactie op Covid-19

Document: n.v.t.

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

De Eurogroep zal spreken over de wijze waarop de prioriteiten van de eurozone een plaats hebben gekregen in de herstel- en veerkrachtplannen (*Recovery and Resilience Plans*; RRP's) die lidstaten in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (*Recovery and Resilience Facility*; RRF) hebben ingediend. Inmiddels hebben 25 lidstaten hun RRP ingediend, waarvan er 18 zijn goedgekeurd. Op grond van de RRF-verordening moeten plannen voldoen aan diverse voorwaarden en daarnaast ook consistent zijn met de meest recente aanbevelingen van de Raad voor het economisch beleid van de eurozone.

Daarnaast zal de Eurogroep spreken over de lessen uit de Europese reactie op COVID-19. Op Europees niveau zijn vele en omvangrijke maatregelen genomen in reactie op COVID-19. Zo is de algemene uitzonderingsclausule van het Stabiliteits- en Groeipact (SGP) in werking getreden en een tijdelijk staatssteunkader voor COVID-19 vastgesteld. Het *Emergency Support Instrument* (ESI) is voor een periode van twee jaar opnieuw in werking gesteld voor de bestrijding van de COVID-19 crisis. Een tijdelijk instrument (SURE) is opgericht waarmee financiële bijstand kan worden verleend in de vorm van leningen aan lidstaten ten behoeve van vooral maatregelen gericht op arbeidsduurverkortingen, alsook om sommige uitgaven ten behoeve van gezondheid te financieren. De EIB-groep heeft een pan-Europees garantiefonds opgericht waarmee financiering voor Europese bedrijven, met name het mkb, kan worden gemobiliseerd. Tot slot is de bestaande kredietlijn van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM) tijdelijk beschikbaar gesteld ter bestrijding van de COVID-19 crisis. Deze *Pandemic Crisis Support* kredietlijn kan worden ingezet ter ondersteuning van de binnenlandse financiering van directe en indirecte gezondheidszorg, genezing en kosten gerelateerd aan preventie als gevolg van de COVID-19 crisis.

Tot slot is voor de herstelfase een omvangrijk Europees herstelinstrument (NGEU) opgericht. Het grootste onderdeel hiervan is de RRF, waarin

financiering verleend zal worden op basis van coherente plannen voor hervormingen en investeringen.

Thematische discussies in het werkprogramma van de Eurogroep voor 2022

Document: n.v.t.

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

In de Eurogroep wordt met regelmaat een thematische discussie gevoerd over een onderwerp dat relevant is voor alle lidstaten in de Eurozone.¹ Het afgelopen jaar stonden deze discussies meestal in het teken van de COVID-19-crisis en gerelateerde onderwerpen. De thematische discussies kunnen nuttig zijn om ervaringen met elkaar te delen en gemeenschappelijke uitdagingen te identificeren. Deze discussies zullen op de agenda van de Eurogroep blijven en in de aankomende Eurogroep zal worden stilgestaan bij welke onderwerpen interessant zouden zijn om te bespreken in 2022. Mogelijke onderwerpen die in aanmerking komen zijn de arbeidsmarkt in nasleep van COVID-19-crisis, de ontwikkelingen op de huizenmarkt en de internationale rol van de euro. Nederland vindt het nuttig dat op de Eurogroep thematische discussies worden gevoerd en staat open voor een breed scala aan onderwerpen om te bespreken.

Griekenland: Elfde *enhanced surveillance*-rapport

Document: https://ec.europa.eu/info/publications/enhanced-surveillance-report-greece-september-2021-0_en

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Eurogroep zal een terugkoppeling ontvangen van de elfde missie in het kader van *enhanced surveillance* (verscherpt toezicht) naar Griekenland. De missie, waaraan naast de Europese Commissie ook de Europese Centrale Bank, het Europees Stabiliteitsmechanisme² en het Internationaal Monetair Fonds³ deelnamen, heeft op afstand plaatsgevonden op 15 juli jl. Het rapport van de Europese Commissie is op 22 september jl. gepubliceerd en geschreven op basis van regulier contact met de Griekse autoriteiten en de missie op afstand.

Elk kwartaal wordt de balans opgemaakt door de Europese Commissie t.a.v. onder andere de macro-economische ontwikkelingen, overheidsfinanciën, arbeidsmarktbeleid, openbaar bestuur en het rechtssysteem in Griekenland. Daarnaast wordt elk halfjaar, op basis van een verscherpt-toezichtrapport en een terugkoppeling door de Europese instellingen, door de Eurogroep beoordeeld of Griekenland aan de afgesproken hervormingen heeft voldaan. Indien dat het geval is kunnen de lidstaten besluiten of de schuldmaatregelen, zoals afgesproken in juni 2018, worden geactiveerd.⁴ Met dit rapport ligt geen besluitvorming ten aanzien van het activeren van schuldmaatregelen voor. Griekenland heeft tot juni 2022 om de afgesproken hervormingen door te voeren en aanspraak te

¹ Zie hiervoor de verslagen van de Eurogroep die aan de Kamer wordt verstuurd na afloop van de vergadering. In het werkprogramma van de Eurogroep wordt daarnaast een indicatie gegeven van de onderwerpen die de aankomende Eurogroepen op de agenda staan: <https://www.consilium.europa.eu/media/49739/eg-20210521-eg-work-programme.pdf>.

² In het kader van het *Early Warning System* van het ESM.

³ In het kader van de reguliere post-programma monitoringscyclus van het IMF.

⁴ Dit betreft de uitkering van SMP/ANFA-middelen en het niet door laten gaan van een renteopslag van 200 basispunten op een deel van de EFSF-lening.

maken op schuldmaatregelen, zoals is afgesproken na het afgelopen van het ESM-programma in 2018.

De Griekse economie wordt verwacht te herstellen met 4,3% groei in 2021 en 6,0% in 2022. Hierbij is reeds rekening gehouden met de verwachte impact van het herstelplan in het kader van de *Recovery and Resilience Facility* (RRF), maar het mogelijke langetermijneffect van dit plan voor de groei na 2026 is nog niet meegenomen. Dit plan is 13 juli jl. door de Raad goedgekeurd, waarna Griekenland in augustus bijna 4 mld. euro heeft ontvangen ter voorfinanciering van het herstelplan.

Het begrotingsbeleid in Griekenland blijft expansief om tijdelijke en gerichte steun te kunnen verlenen in het kader van de COVID-19 pandemie, alsook door uitgaven in reactie op de bosbranden in augustus. De werkloosheid is, mede dankzij de ingrepen van de Griekse overheid en EU leningen middels *Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency* (SURE) uitgekomen op 15,9% in het tweede kwartaal van 2021 (17,1% in 2020).

De Europese Commissie concludeert dat Griekenland significante vooruitgang heeft geboekt met de overeengekomen hervormingen. Daarbij wijst de Europese Commissie onder meer op de voortgang op gebied van privatiseringsprojecten waaronder Hellenikon, het voltooiën van het ICT-systeem van het investeringslicentiekader en de voortgang op het IT-systeem voor belastingadministratie. Daarnaast zijn er meerdere anti-corruptiemaatregelen voorgesteld, is er voortgang geboekt t.a.v. digitaliseringsmaatregelen in het rechtssysteem en is er een nationale strategie aangenomen t.a.v. aanbestedingen in 2021–2025. Voor veel van de afgesproken hervormingen zijn de bestaande tijdslijnen aangescherpt of herbevestigd met het oog op het aflopen van de periode tot midden 2022 waarover na afloop van het ESM-programma in 2018 afspraken zijn gemaakt.

De Europese Commissie constateert verder op een aantal vlakken de vooruitgang beperkt is. Zo zijn de betalingsachterstanden van de overheid (aan bijvoorbeeld huishoudens, bedrijven en lokale overheden) niet verder afgenomen sinds het tiende verscherpt toezicht rapport. De Europese Commissie roept Griekenland op om het wegwerken van deze achterstanden te versnellen.

Het rapport concludeert over het geheel genomen dat Griekenland ondanks de aanhoudende huidige uitzonderlijke omstandigheden, toch relevante voortgang heeft geboekt. Nederland erkent de uitdagingen voor Griekenland veroorzaakt door COVID-19 en waardeert de getoonde inzet van de Griekse autoriteiten op het doorvoeren van hervormingen tijdens deze crisis en de additionele hervormingen zoals vastgesteld in juni 2020.⁵ Het doorvoeren van hervormingen blijft essentieel voor de potentiële economische groei en weerbaarheid van Griekenland.

Het twaalfde rapport onder verscherpt toezicht zal naar verwachting in november 2021 worden gepubliceerd. Hierin zal opnieuw worden gekeken naar de voortgang op de hervormingen.

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-europese-unie/documenten/kamerstukken/2020/06/17/verslag-ecofinraad-en-eurogroep-9-en-11-juni-2020>.

Inclusieve samenstelling

Rapportage over de operationele aspecten van de Banken Unie door voorzitters van de Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme en de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad

Document: nog niet openbaar

Aard bespreking: Periodieke rapportage van SRB en SSM in Eurogroep

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

Op grond van een memorandum van overeenstemming tussen de Ecofinraad en de Europese Centrale Bank (ECB) neemt de voorzitter van het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme (SSM) twee keer per jaar deel aan de Eurogroep om van gedachten te wisselen. Tijdens de Eurogroep van november 2016 is afgesproken dat ook de voorzitter van de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (SRB) elk halfjaar een toelichting geeft over haar werkzaamheden met betrekking tot resolutieplanning, opbouw van de *Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities* (MREL), beleidsontwikkelingen en het *Single Resolution Fund* (SRF).

In de SRB *reporting note* valt te lezen dat de SRB voor 2022 drie operationele prioriteiten voor de resolutieplanning heeft vastgesteld. Allereerst is liquiditeit en financiering in resolutie een prioriteit. De SRB gaat bekijken of banken wel voldoen aan de eisen voor liquiditeit en financiering in hun resolutieplannen. Daarnaast zal de SRB kijken of banken voldoende op te knippen zijn in het geval dat in resolutie voor een «*sale of transfer*» strategie wordt gekozen. Als laatste kijkt de SRB in de resolutieplanning naar de managementinformatiesystemen van de banken. Wat betreft de opbouw van MREL geeft de SRB aan dat ze zullen blijven monitoren of banken voldoen aan de *intermediate* MREL-targets van januari 2022. Op 1 januari 2024 worden banken verwacht om te voldoen aan de definitieve MREL-targets.

Uit het verslag van de voorzitter van het gemeenschappelijk toezichtmechanisme blijkt dat Europese banken goed door de coronacrisis heen zijn gekomen. Het niveau niet presterende leningen (NPLs) is zelfs nog verder gedaald gedurende het eerste kwartaal van 2021. Wel blijven er risico's; zeker nu de overheidssteun in veel landen afloopt nemen faillissementen weer toe en zijn er ook eerste tekenen van verslechtering van de kwaliteit van activa op bankbalansen. Daarnaast benoemt de voorzitter van het SSM ook opkomende risico's bijvoorbeeld met betrekking tot digitalisering en klimaatverandering.

Ecofinraad

Solvency II

Document: de herziene richtlijn is publiek beschikbaar op de website van de Europese Commissie <https://ec.europa.eu/>

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

De Commissie zal het onlangs gepubliceerde voorstel voor een herziening van de Solvency II-richtlijn presenteren. Dit voorstel van de Europese Commissie zal de gebruikelijke lijn van Europese besluitvorming doorlopen. Met betrekking tot dit voorstel zal een BNC-fiche worden opgesteld, dat aan de Tweede Kamer zal worden toegezonden. De kern

van het Nederlandse standpunt is al eerder per brief met de Tweede Kamer gedeeld.⁶

De Solvency II richtlijn is er om polishouders te beschermen. Voor Nederland blijft dit doel altijd het belangrijkste uitgangspunt. Nederland is daarnaast van mening dat een goede toegang tot verzekeringsproducten van groot belang is voor de financiële weerbaarheid van huishoudens, ook in de tijd van lage rente die druk zet op het bedrijfsmodel van verzekeraars. Daarom is Nederland van mening dat er voldoende erkenning moet zijn voor het langetermijnkarakter van het verzekeringsbedrijf. Dit langetermijnperspectief vereist een betere verdeling van kapitaaleisen over de verschillende risico's die verzekeraars lopen, zodat zij de juiste prikkels ervaren om polishouders optimaal te kunnen bedienen. Ook bij een Europees initiatief tot regelgeving voor herstel en afwikkeling van verzekeraars dient het belang van de polishouder voorop te staan middels een set van geharmoniseerde regels in aansluiting op de Nederlandse wetgeving op dit vlak. Daarbij is het van belang de complexiteit van de richtlijn in het oog te houden, om de effectiviteit van de richtlijn te waarborgen.

AOB – Stand van zaken financiële diensten dossiers

Document: nog niet beschikbaar. Het document wordt voorafgaand aan de vergadering op het Delegates Portal geplaatst onder de titel «*Progress on financial services legislative files*».

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

Het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie (de Raad) voorziet de Ecofinraad op reguliere basis van informatie over de lopende wetgevingsvoorstellen op het terrein van financiële diensten. Zo is er bijvoorbeeld in de trilogie een akkoord bereikt ten aanzien van de richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake kredietsevicers en kredietkopers. Deze richtlijn reguleert het beheer en verkoop van niet-presterende leningen (NPLs) zodat belemmeringen worden weggenomen en standaarden worden gesteld voor het beter functioneren van de Europese secundaire markt voor krediet en opeenhoping van niet-presterende kredieten op de balansen van banken kan worden aangepakt. Nederland zal de updates van het voorzitterschap ten aanzien van financiële diensten dossiers aanhoren

Implementatie van de herstel- en veerkrachtfaciliteit

Document: de voorstellen voor uitvoeringsbesluiten voor de plannen van individuele lidstaten zijn hier te vinden: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/recovery-coronavirus/recovery-and-resilience-facility/recovery-and-resilience-plans-assessments_en

Aard bespreking: goedkeuring uitvoeringsbesluit

Besluitvormingsprocedure: gekwalificeerde meerderheid

Toelichting:

Tijdens de Ecofinraad staat de bespreking van een uitvoeringsbesluit van de Raad in het kader van de *Recovery and Resilience Facility* (RRF) op de agenda, namelijk voor Malta. De Ecofinraad stemde reeds in met de uitvoeringsbesluiten voor achttien lidstaten. De Tweede Kamer is hierover geïnformeerd in brieven van 30 juni, 7 juli, 21 juli en 30 augustus.⁷ Met het uitvoeringsbesluit wordt de beoordeling van een herstelplan in het kader van de RRF goedgekeurd. Daarnaast worden in het uitvoeringsbesluit de

⁶ Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 32 013, nr. 238

⁷ Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 21 501-07, nr. 1766, 1769, 1172 en 1773

hervormingen en investeringen die een lidstaat zal ondernemen vastgelegd, inclusief de bijbehorende mijlpalen en doelen, alsook de financiële bijdrage waarop de lidstaat aanspraak kan maken. De Tweede Kamer zal voorafgaand aan het Commissiedebat over de Ecofinraad een kabinetsappreciatie van dit uitvoeringsbesluit ontvangen, waarin ook aangegeven zal worden of Nederland voornemens is om in te stemmen met het uitvoeringsbesluit.

Europees Semester 2021: geleerde lessen en de weg voorwaarts met betrekking tot de herstel- en verkrachtfaciliteit

Document: n.v.t.

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

In de Ecofinraad zal gesproken worden over de lessen uit de aanpassing van het Europees Semester 2021 (hierna: Semester) en over de toekomst van het Semester in het licht van de implementatie van de faciliteit voor veerkracht en herstel (*Recovery and Resilience Facility*, RRF). In 2021 is het Semester tijdelijk aangepast om het zoveel als mogelijk complementair te maken aan de RRF en de administratieve last voor lidstaten te beperken.

Het kabinet is van mening dat de normale Semestercyclus voor het komende jaar weer toegepast dient te worden met daarin als kernelementen de landenrapporten, landspecifieke aanbevelingen en de macro-economische onevenwichtigheidsprocedure (MEOP). Dubbele administratieve lasten die ontstaan door de overlap tussen de RRF en het Semester dienen zoveel als mogelijk voorkomen te worden. Daarnaast staat het kabinet open voor suggesties die de effectiviteit van het Semester kunnen vergroten. Dit kan bijvoorbeeld door de formulering van de landspecifieke aanbevelingen te verduidelijken en meetbare streefdoelen toe te voegen.

Implementatie van SURE

Document: ST 12090 2021 INIT

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

De Raad zal spreken over de implementatie van het noodinstrument SURE (*European instrument for temporary support to mitigate unemployment risks in an emergency*). Op 19 mei 2020 heeft de Raad van de Europese Unie SURE goedgekeurd. Het is een instrument voor tijdelijke steun om inkomensverlies van burgers als gevolg van de COVID-19-uitbraak op te vangen en de toename in werkloosheid en de gevolgen ervan te beperken, alsook sommige uitgaven ten behoeve van gezondheid te financieren.

De Europese Commissie kan onder SURE namens de Europese Unie tot 31 december 2022 voor 100 miljard euro aan leningen aantrekken op de kapitaalmarkten of bij financiële instellingen, om die vervolgens als leningen aan lidstaten te verstrekken. Terugbetaling wordt gegarandeerd door de marge onder het Eigenmiddelenplafond en de aanvullende bilaterale garantie die alle EU-lidstaten hebben afgegeven. De bilaterale garanties lopen tot 31 december 2053.

In artikel 14(1) van de SURE-verordening⁸ is vastgelegd dat de Europese Commissie elk half jaar een voortgangsrapportage aangaande SURE zal publiceren. Op 22 maart jl. heeft de Europese Commissie haar eerste halfjaarlijkse evaluatie over SURE gepubliceerd.⁹ De Tweede Kamer is hierover in april geïnformeerd per brief.¹⁰

De eerste rapportage is ingegaan op de verleende financiële steun, de sociaaleconomische impact hiervan en de bijhorende leningen die de Commissie namens de Unie hiervoor is aangegaan. Op moment van publicatie van deze eerste evaluatie was € 90 mld. van de beschikbare € 100 mld. toegekend aan achttien verschillende lidstaten. Na het beschikbaar komen van de eerste halfjaarrapportage is het in totaal gecommiteerde bedrag via vervolgaanvragen van landen opgelopen tot € 94,3 mld. voor 19 verschillende landen.¹¹

De tweede voortgangsrapportage gaat voornamelijk op bovengenoemde onderwerpen in.

Vorbereiding G20-vergadering van Ministers van financiën en presidenten van centrale banken en de IMF-jaarvergadering

Document: nog niet beschikbaar. De documenten worden voorafgaand aan de vergadering op het *Delegates Portal* geplaatst onder de titel «*EU terms of reference for the G20 Finance Ministers and Central Bank Governors Meeting on 12–13 October 2021*» en «*EU IMFC Statement for the annual IMF Meeting on 13 and 14 October 2021*». Na de IMF-jaarvergadering zal de verklaring op <https://www.imf.org/en/news> worden gepubliceerd.

Aard bespreking: goedkeuring EU IMFC-verklaring en EU Terms of Reference

Besluitvormingsprocedure: consensus

Toelichting:

De Ecofinraad zal spreken over de G20-vergadering van Ministers van Financiën en presidenten van centrale banken op 12 en 13 oktober a.s. en over de jaarvergadering van het IMF op 13 en 14 oktober a.s.

Onder het Italiaanse voorzitterschap van de G20 staat de crisisrespons en de gezamenlijke uitdaging voor een duurzaam en inclusief economisch herstel na de COVID-19-crisis centraal. De G20-vergadering in oktober zal naar verwachting onder andere stilstaan bij de verschillen tussen landen in hun economisch herstel, steun aan kwetsbare landen, de mondiale gezondheids- en financieringsarchitectuur, belastingheffing in een digitaliserende economie en duurzame financiering. Nederland is als gastland uitgenodigd.

De EU-inzet voor de G20-vergadering wordt afgestemd door middel van een «*EU Terms of Reference*» (EU ToR). Hierin wordt gewezen op het belang van toegang tot vaccins door ontwikkelingslanden, de geleidelijke verschuiving van begrotingssteunmaatregelen naar meer gerichte acties en hervormingen met het oog op lange termijn uitdagingen ten behoeve van een duurzaam en inclusief herstel, het afronden van de overeenkomst

⁸ Verordening (EU) 2020/672 van de Raad van 19 mei 2020 betreffende de instelling van een Europees instrument voor tijdelijke steun om het risico op werkloosheid te beperken in een noodtoestand (SURE) als gevolg van de COVID-19-uitbraak.

⁹ COM(2021) 148 final: *Verslag over het Europees instrument voor tijdelijke steun om het risico op werkloosheid te beperken in een noodtoestand (SURE) als gevolg van de COVID-19-uitbraak uit hoofde van artikel 14 van Verordening (EU) 2020/672 van de Raad. SURE: Stand van zaken na zes maanden*

¹⁰ Kamerstukken II 2020/2021, 35466 brief nr. 15

¹¹ Kamerstukken II 2020/2021, 35 466 brief nr. 15

over internationale belastingregels (BEPS), het concretiseren van internationale rapportage standaarden ten aanzien van klimaat- en milieurisico's en het initiëren van een gestructureerde dialoog over klimaatmitigatiebeleid inclusief een CO₂-heffing.

De IMF-jaarvergadering vindt in hybride format plaats in Washington D.C. België vertegenwoordigt dit jaar de kiesgroep in het *International Monetary and Financial Committee (IMFC)*. De Kamer wordt apart over deze inzet geïnformeerd door middel van de DG-conclusies.

De EU-inzet voor het IMFC wordt geformuleerd in het *IMFC-statement*. In deze Europese verklaring wordt ingegaan op hoe de mondiale economie herstelt van de schok van de COVID-19 pandemie. De EU steunt de verkenning van doorlenen van *special drawing rights (SDR's)* en ziet de *Poverty Reduction and Growth Trust* en de nog op te richten *Resilience and Sustainability Trust* hiervoor als mogelijkheden. Verder verwelkomt de EU de inzet van het IMF op het gebied van klimaat. Daarnaast benadrukt de EU het belang van effectieve implementatie van het *Common Framework for Debt Treatments* van de G20 en de Club van Parijs en verbetering van schuldentransparantie.

Tijdens de Ecofinraad zullen de EU ToR en het IMFC statement formeel worden aangenomen. Nederland kan hiermee instemmen, aangezien de Europese inzet goed aansluit bij de Nederlandse inzet.

Klimaatfinanciering ter voorbereiding op COP26

Document: nog niet beschikbaar. Het document wordt voorafgaand aan de vergadering op het Delegates Portal geplaatst onder de titel «*ECOFIN climate finance conclusions*».

Aard bespreking: besluitvorming

Besluitvormingsprocedure: consensus

Toelichting:

De Raad zal spreken over klimaatfinanciering in voorbereiding op de 26e Conferentie van de Partijen (COP26) die van 1 t/m 12 november gehouden zal worden in Glasgow onder het *United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC)*. De Ecofinraad is verantwoordelijk voor de financiële aspecten van de internationale klimaatonderhandelingen, gegeven de potentiële budgettaire en economische implicaties die de onderhandelingen kunnen hebben. Jaarlijks worden daarom Raadsconclusies overeengekomen die de EU-positie uiteenzetten.

De COP26 in Glasgow staat in het teken van het stellen van ambities, die in de nationale plannen en de langetermijnstrategieën van landen worden gereflecteerd. Daarnaast zal het *Rulebook* voor de uitvoering van het Parijsakkoord worden afgerond.

Belangrijk voor Nederland is onder andere het onderstrepen van het belang van het in lijn brengen van financiële stromen (publiek en privaat) met een broeikasgasarme en klimaatbestendige toekomst, zoals afgesproken in het Parijsakkoord (Art. 2.1.c). Daarnaast is aandacht voor de noodzaak om klimaatfinanciering vanuit de ontwikkelde landen jaarlijks te verhogen om invulling te geven aan de toezegging om jaarlijks USD 100 miljard te mobiliseren tot 2025. Ook wordt ingegaan op het belang van beter inzicht in klimaatgerelateerde financiële risico's en wordt de belangrijke rol van multilaterale ontwikkelingsbanken (MDB's) benoemd. MDB's en ook nationale ontwikkelingsbanken worden daarbij opgeroepen hun beleid in lijn te brengen met het Parijsakkoord.

Voor Nederland is het van belang dat er in de conclusies naast mitigatie ook aandacht is voor adaptatie en dat het belang van mobilisatie van meer middelen voor financiering in klimaat wordt benadrukt. Nederland hecht daarnaast onder andere belang aan het benadrukken van de

noodzaak om koolstof te beprijsen en fossiele subsidies uit te faseren en Nederland ziet graag dat er aandacht wordt geschonken aan het werk dat wordt verzet op het gebied van een gezamenlijke EU-taxonomie. De verwachting is dat er beperkt discussie zal zijn over de Raadsconclusies en dat Nederland kan instemmen.

Herziening van de Europees fiscale lijst van niet coöperatieve jurisdicties

Document: niet van tevoren openbaar

Aard bespreking: besluitvorming

Besluitvormingsprocedure: consensus

Toelichting:

De Raad zal conclusies van de gedragscodegroep aannemen over de wijziging van de huidige Europees fiscale lijst van niet-coöperatieve jurisdicties.

De gedragscodegroep is oorspronkelijk in het leven geroepen om binnen de EU schadelijke belastingconcurrentie op het gebied van bedrijfsbelastingen tegen te gaan. Sinds 2016 heeft de gedragscodegroep ook een tweede, externe taak: het beoordelen of landen buiten de EU voldoen aan de Europese minimum fiscale standaard. Landen die daar niet aan voldoen komen te staan op de Europese fiscale lijst van niet-coöperatieve jurisdicties (hierna: de Europese zwarte lijst). De gedragscodegroep is een politieke afspraak tussen de lidstaten en valt niet binnen het toepassingsbereik van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. De besluitvorming vindt plaats met consensus.

Tijdens de Ecofinraad van 5 december 2017 is de eerste versie van de zwarte lijst vastgesteld. Daarnaast werd ook een grijze lijst opgesteld van landen die niet voldeden aan de standaard maar op hoog politiek niveau hadden toegezegd om binnen een bepaalde periode alsnog aan de hieronder opgestelde criteria te voldoen:

1. Fiscale transparantie: de jurisdicties voldoen aan de wereldwijde standaard op het gebied van de uitwisseling van fiscale informatie;
2. Geen schadelijk belastingconcurrentie: de jurisdicties mogen geen schadelijke preferentiële regimes of schadelijke generieke 0% regimes toepassen;
3. De jurisdicties participeren aan het internationale proces van de OESO om grondslaguitholling en winstverschuiving tegen te gaan.

Sindsdien worden de lijsten op halfjaarlijkse basis aangepast. Het is de bedoeling om in de toekomst naar één aanpassing per jaar te gaan, nu het aantal wijzigingen gestaag aan het afnemen is. De huidige lijsten zijn tijdens de Ecofinraad van 26 februari van dit jaar vastgesteld: twaalf landen¹² staan er nu op de zwarte lijst en negen landen¹³ op de grijze lijst. Beide lijsten zullen gedurende deze Ecofinraad worden herzien. Nederland kan zich vinden in de voorgestelde wijzigingen van zowel de zwarte als de grijze lijst.

De lijst kan voorafgaand aan de Ecofinraad niet bekend worden gemaakt met het oog diplomatieke gevoeligheid. In het verslag van de Ecofinraad zal nader worden ingegaan op de aangenomen aanpassingen van beide lijsten.

¹² Amerikaanse Maagdeneilanden, Amerikaans Samoa, Anguilla, Dominica, Fiji, Guam, Palau, Panama, Samoa, Seychellen, Trinidad & Tobago en Vanuatu.

¹³ Australië, Barbados, Botswana, Eswatini, Jamaica, Jordanië, Malediven, Thailand en Turkije.

AOB – Stand van zaken financiële diensten dossiers

Document: n.v.t.

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

De Europese Commissie voorziet de Ecofinraad op reguliere basis van informatie over de implementatie van wetgeving op het terrein van financiële diensten. Nederland zal de updates van de Commissie ten aanzien van financiële diensten dossiers aanhoren.